

.....
pieczętka jednostki organizacyjnej

**OPIS PRZEDMIOTU
ORAZ SPOSOBÓW WERYFIKACJI OSIĄGNIĘCIA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
NA POZIOMIE 8 PRK**

OPIS PRZEDMIOTU	
Nazwa przedmiotu	Podstawy metodologii badawczej – nauki humanistyczne
Język wykładowy	Język polski, język angielski
Tytuł /stopień naukowy (zawodowy) oraz imię i nazwisko prowadzącego (prowadzących)	Dr hab. prof. UP Tomasz Sikora (kierownik) – 4 godz. Dr Andrzej Dąbrowski – 4 godz. Prof. dr hab. Mariusz Wołos – 4 godz. Prof. dr hab. Elżbieta Rudnicka-Fira – 4 godz. Dr hab. prof. UP Katarzyna Wądolny-Tatar – 4 godz.
Liczba godzin dydaktycznych	20
Liczba punktów ECTS	4 dla doktorantów z innych dziedzin – 2, bez konieczności zdawania egzaminu
Treści realizowane podczas zajęć	
1) Trendy w metodologiach humanistycznych: - teoria „zwrotów” w badaniach humanistycznych - interdyscyplinarność w humanistyce - posthumanistyka?	
2) Podstawowe metody badań w filozofii: - metody proste: poznanie bezpośrednie, introspekcja, opis, rozumienie - metody złożone (i różne jej warianty): transcendentna, fenomenologiczna, hermeneutyczna, analityczna, konstrukcyjna - wyobrażenia i filozoficzne eksperymenty myślowe	
3) Podstawowe metody badań w historii: - znaczenie źródła historycznego, sposoby jego analizy i interpretacji; - narracja faktograficzna i narracja autorska; - obiektywizm w badaniach historycznych; - pamięć zbiorowa, postpamięć, "polityka historyczna".	
4) Podstawowe metody badań w językoznawstwie: - strukturalizm i poststrukturalizm w językoznawstwie - językoznawstwo historyczne - językoznawstwo kognitywne - kierunki i metody badań w onomastyce - socjolingwistyka jako metoda badawcza - związki lingwistyki z innymi naukami	
5) Podstawowe metody badań w literaturoznawstwie: - strukturalizm – aktualizacja i dezaktualizacja narzędzi badawczych	

- tożsamość i narracja w kontekście nowoczesnej hermeneutyki (m. in. Paul Ricoeur, Gianni Vattimo)
- studia nad pamięcią i studia nad rzeczami jako strategie badawcze w humanistyce

Literatura

- Doris Bachmann-Medick, *Cultural Turns: New Orientations in the Study of Culture* (2016).
- Rens Bod, *A New History of the Humanities: The Search for Principles and Patterns from Antiquity to the Present*, 2014.
- Ewa Domańska, „Jakiej metodologii potrzebuje współczesna humanistyka?”, *Teksty Drugie* 1-2, 2010.
- Józef M. Bocheński, *Współczesne metody myślenia*, tłum. S. Judycki, Poznań 1992.
- Stanisław Kamiński, Próba typologii metod filozofowania, w: tenże, *Jak filozofować?*, Lublin 1989, s. Anna Brożek, Jacek Jadacki, „Eksperymenty myślowe w filozofii”, *Filozofia Nauki* 2(78), 2012, s. 5-27.
- Timothy Williamson, *O co chodzi w filozofii? Od zdziwienia do myślenia*, tłum. A. Chybińska, B. Dziobkowski, Warszawa 2019.
- Jan Woleński, Argumentacje filozoficzne, w: *W stronę logiki*, Kraków, s. 11-31.
- Antoni Furdal, *Językoznawstwo otwarte*, Opole 1977.
- Milka Ivić, *Kierunki w lingwistyce*, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1975.
- Tadeusz Milewski, *Językoznawstwo*, Warszawa 1975.
- Piotr Stalmaszczyk (red.), *Metodologie językoznawstwa. Ewolucja języka. Ewolucja teorii językoznawczych*, Łódź 2013.
- Elżbieta Tabakowska, *Kognitywne podstawy języka i językoznawstwa*, Kraków 2001.
- Władysław Lubaś, *Socjolingwistyka jako metoda badawcza*, [w:] „Socjolingwistyka”2 (pod red. W. Lubasia), Warszawa-Kraków -Katowice 1979.
- Zofia Kaleta, *Kierunki i metodologia badań. Terminologia*, [w:] Polskie nazwy własne. Encyklopedia, Warszawa-Kraków 1998, s. 45-81.
- Jerzy Topolski, *Metodologia historii*, Warszawa 1984 (ewent. inne wydania)
- Rafał Stobiecki, *Historiografia na przełomie XX i XXI wieku. Krajobraz po bitwie*, „Biuletyn Polskiego Towarzystwa Historycznego” listopad 2005, s. 11-22 (wersja elektroniczna - <http://www.pthlodz.uni.lodz.pl/teksty/historiografia.pdf>)
- Historia dziś. Teoretyczne problemy wiedzy o przeszłości*, red. R. Stobiecki, Kraków 2014.
- „Zwroty” badawcze w humanistyce. Konteksty poznawcze, kulturowe i społeczno-instytucjonalne, red. J. Kowalewski, W. Piasek, Olsztyn 2010
- Adriana Warmbier, *Tożsamość, narracja i hermeneutyka „siebie”. Paula Ricoeura filozofia człowieka*, Kraków 2018
- Agnieszka Dauksza, *Afektywny modernizm. Nowoczesna literatura polska w interpretacji relacyjnej*, Warszawa 2017
- Hermeneutyka i literatura. Ku nowej „koiné”*, red. K. Kuczyńska-Koschany, M. Januszkiewicz, Poznań 2006
- Kulturowa teoria literatury 2. Poetyki, problematyki, interpretacje*, red. T. Walas, R. Nycz, Kraków 2012
- Kulturowa teoria literatury. Główne pojęcia i problemy*, red. M.P. Markowski, R. Nycz, Kraków 2006 lub 2010
- Pamięć jako kategoria rzeczywistości kulturowej*, red. J. Adamowski, M. Wójcicka, Lublin 2012
- Rzeczy i ludzie. Humanistyka wobec materialności*, red. J. Kowalewski, W. Piasek, M. Śliwa, Olsztyn 2008
- Teoria wiedzy o przeszłości na tle współczesnej humanistyki. Antologia*, red. E. Domańska, Poznań 2010

EFEKTY I WERYFIKACJA

Symbol	Opis efektu uczenia się w Szkole Doktorskiej*	Formy weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się w ramach przedmiotu
W1	zna i rozumie – w stopniu umożliwiającym rewizję istniejących paradygmatów – światowy dorobek w danej dziedzinie, obejmujący podstawy teoretyczne i zagadnienia ogólne oraz wybrane zagadnienia szczegółowe właściwe dla dyscypliny realizowanej w ramach szkoły	dyskusja podczas zajęć konsultacje indywidualne egzamin
W2	zna i rozumie główne tendencje rozwojowe właściwe dla dyscypliny realizowanej w ramach szkoły	dyskusja podczas zajęć konsultacje indywidualne egzamin
W3	zna i rozumie metodologię badań w danej dziedzinie	dyskusja podczas zajęć konsultacje indywidualne egzamin
U2	potrafi wykorzystywać w pracy badawczej / twórczej wiedzę metodologiczną, a w szczególności definiować cel i przedmiot badań, formułować hipotezę badawczą lub artystyczną, rozwijać metody, techniki i narzędzia badawcze lub artystyczne oraz twórczo je stosować, wnioskować na podstawie wyników badań /działań artystycznych	dyskusja podczas zajęć konsultacje indywidualne egzamin

.....
data

.....
podpis prowadzącego (prowadzących) zajęcia w ramach przedmiotu

.....
data

.....
podpis Dyrektora Szkoły Doktorskiej